

**Karolinska
Institutet**

MC.20230430

Bevakning av ny information om bioetik med fokus på hälso- och sjukvårdsetik. April 2023.

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Etikbevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Nyhetsbrevet skickas en gång/vecka till den som önskar prenumerera. Anmälan till marie.chenik@ki.se Varje månad publiceras en sammanställning av nyhetsbreven på: [Praktiskt om etik | Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

Synpunkter och förslag välkomnas!

Postal address
Karolinska Institutet
171 77 Stockholm
SWEDEN

Visiting address
Tomtebodavägen 18A
Stockholm

Telephone
+46-8-524 80 000, switch

E-Mail
marie.chenik@ki.se
Web
ki.se

Org. number 202100 2973

Vecka 17

Pressmeddelande. [Nationell handlingsplan ska stärka hälso- och sjukvårdens arbete med organ- och vävnadsdonationer - Regeringen.se](#)

Regeringskansliet föreslår en lag om behandling av personuppgifter. Ds 2023:10. [En registerlag för Myndigheten för vård- och omsorgsanalys - Regeringen.se](#)

Ny rapport. [Samverkan kring multisjuka äldre: lärdomar från praktik och forskning - SNS](#)

Styrningen av hälso- och sjukvården. [SKR tycker till om statlig vård \(lakartidningen.se\)](#)

JO Beslut. [Kritik mot Kärlmottagningen vid Centralsjukhuset Kristianstad för att en patient felaktigt har debiterats en avgift för att ha uteblivit från en erbjuden hälsoundersökning \(aortascreening\) - JO - Riksdagens Ombudsmän](#)

Hur känns det att vara rädd för att dö i sitt eget hem? Det kan förmodligen tusentals gamla i Sverige svara på. [Läkare: För många nekas plats på äldreboende \(aftonbladet.se\)](#)

Sara Holfve. Intervju med Jakob Ratz Endler. [»Det är märkligt att vi inte pratar mer om döden« \(lakartidningen.se\)](#)

Christian Falconer. [Inte alltid bäst att försöka bevara graviditeten till varje pris \(lakartidningen.se\)](#)

Pär Segerdahl. Uppsala University. [Does the severity of an illness qualify the moral motivation to act? - The Ethics Blog \(uu.se\)](#)

Danmark. Förslag att alla över 60 år ska kunna gå in i ett register och skriva om man inte vill bli återupplivad efter hjärtstopp. [Danskt lagförslag om nej till återupplivning - Studio Ett | Sveriges Radio](#)

31 debattörer i upprop: *Svenska medborgare utnyttjar utsatta kvinnor i fattiga länder.* [Upprop: Inför ett förbud mot surrogathandeln nu \(aftonbladet.se\)](#)

Vid varje tillfälle då vi automatiserar bort mänsklig kunskap måste vi värdera vad som går förlorat. [Mats Lewan: Vi har ett val kring varje automatisering | SvD Debatt](#)

Hur Macchiariskandalen har förändrat forskningsetiken. [Etikprofessor: "Vi får aldrig glömma" - LäkemedelsVärlden \(lakemedelsvarlden.se\)](#)

Abortion. [Theocracy Is Closer Than It Appears - The Hastings Center](#)

Dominic Wilkinson Consultant Neonatologist and Professor of Ethics, University of Oxford. [Dutch government to expand euthanasia law to include children aged one to 12 – an ethicist's view \(theconversation.com\)](#)

Craig, K.P., Riggan, K.A., Rubeck, S. et al. *Never "totally prepared": Support groups on helping families prepare for a child with a genetic condition.* J Community Genet (2023). <https://doi.org/10.1007/s12687-023-00646-y>

Editorial. [Addressing workplace violence in critical care - The Lancet Respiratory Medicine](#)

June 12-16, 2023, Venice. Summer school on Organ Transplant Ethics. [Ethics and Health Care - Venice International University \(univiu.org\)](#)

September 13. Warsaw. 9th annual Open Forum Day. European Clinical Ethics Network. Topic: *"Ethics Support and End-of-life Decisions"*. **See attachment.**

16 maj. [Frukostseminarium: Hur kan vi arbeta tillsammans för att förebygga suicid bland barn och unga? - Socialstyrelsen](#)

SLS serie (som började förra veckan) kan ses i efterhand på SLS YouTube-kanal. [SLS Webbinarserie om vårdplatsbristen - Del 1 - YouTube](#)

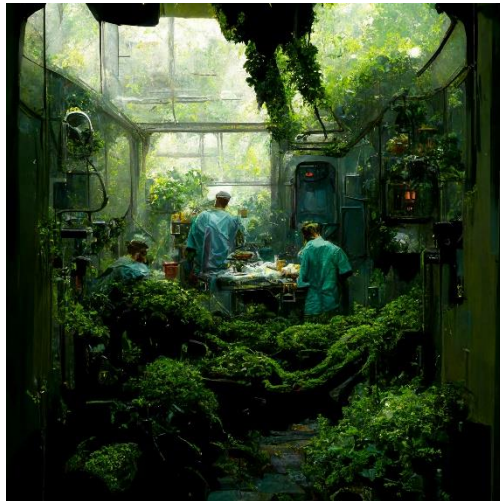
Vecka 16

Jörgen Warborn. ["Farligt att lagstifta mot en AI-teknik vi knappt förstår" - DN.SE](#)

Torbjörn Tännsjö. [AI som löfte - Kvartal](#)

Digitalisering och AI på vårdområdet. [Heinsoo och Molin: Ny teknik måste få brett genomslag i vården | SvD Debatt](#)

An operating room overrun with lush vegetation.

Brian Robert Smith. [Greener Health Care Is a Necessity | Journal of Ethics | American Medical Association \(ama-assn.org\)](#)

FHM kommunikation till svenska folket. [132 forskare, läkare m fl: FHM förminskar klimathotet \(aftonbladet.se\)](#)

*Vad innebär det att *vi* är ansvariga snarare än bara jag, och du, och du, och du?* [Olle Blomberg: Gemensamt moraliskt ansvar – svenskfilosofi.se](#)

Regeringen föreslår en ändring i socialtjänstlagen som förtydligar möjligheten att använda digital teknik. Lagrådsremiss. [Välfärdsteknik inom äldreomsorgen - Regeringen.se](#)

Alla barn och unga har rätt till en trygg uppväxt. [Regeringen stärker familjehemsvården - Regeringen.se](#)

Nytt kunskapsstöd om metoden självvald inläggning. [Självvald inläggning inom svensk psykiatri – Nationellt kunskapsstöd med rekommendationer \(socialstyrelsen.se\)](#)

Åsa Konradsson-Geuken m.fl. [Den psykiatriska vården sviker människor med schizofreni - Altinget: Vård och Hälsa](#)

Svenska Läkaresällskapetets delegation för medicinsk etik publicerar etiskt uttalande som uppmärksammar tre etiska problem med helgenomsekvensering. [Svensk version \(sls.se\)](#)

Martin Almquist m.fl. [Kloka kliniska val – att avstå det som inte gör nytta för patienten \(lakartidningen.se\)](#)

Sjukhusläkarens granskning. [Verksamhetschefer vittnar: Misslyckade kosmetiska ingrepp tränger undan annan viktig vård - Sjukhusläkaren \(sjukhuslakaren.se\)](#)

Operationer med syntetiska luftstrupar. [Nu prövas Paolo Macchiarinis ökända operationer i Svea hovrätt \(lakartidningen.se\)](#)

The Netherlands. Euthanasia. New regulation for children aged between one and 12. (Dutch law already offers the option of euthanasia for terminally ill babies until their first birthday and for children over 12). [Netherlands to broaden euthanasia rules to cover children of all ages | Assisted dying | The Guardian](#)

Catherine R. Butler and Aaron G. Wightman. [Beyond Autonomy: Ethics of Decision Making About Treatments for Kidney Failure at the Extremes of Age - American Journal of Kidney Diseases \(ajkd.org\)](#)

Remar A. Manguoil et al. [The experiences of nurses following seclusion or restraint use and immediate staff debriefing in inpatient mental health settings - Manguoil - Journal of Advanced Nursing - Wiley Online Library](#)

Louis Voigt, Robert Klitzman. [Confusing Equity for Ethics Standards: Where Do We Go from Here? - The Hastings Center](#)

19 april kl.12. [SLS Webbinarserie om vårdplatsbristen - Svenska Läkaresällskapet](#)

4–5 May. *Lund Family Ethics Conference 2023*. Medical Ethics, Lund University. Registration: daniela.cutas@med.lu.se deadline April 24. Program: [Lund Family Ethics Conference 2023 - PhilEvents](#)

Vecka 15

AI replik efter Svend Brinkmanns krönika förra veckan: [ChatGPT replikerar: Ni människor kommer alltid att bära ansvaret för mina fel - Altinget: Omsorg](#)

Kaberi Mitra, AT-läkare, Skellefteå. [Vad är läkarens blick? \(lakartidningen.se\)](#)

Teamet på Kognitiv mottagning på Karolinska. [Yngre med demens måste få rätt stöd, skriver debattörer | SvD Debatt](#)

Demens. [Uppdrag granskning: När jag inte längre minns dig | SVT Play](#)

Tre år efter den svarta pandempåsken 2020 är det som om vi förträngt vad som faktiskt hände. [Vi får inte glömma Tegnells svek mot de äldre | Peter Wennblad | SvD Ledare](#)

Förlossningsvård. [Varför får svenska kvinnor inte välja hur de ska föda? | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)

Första årsrapport från Institutet för mänskliga rättigheter (inrättades 1 januari 2022). [Årsrapport 2022 – Institutet för mänskliga rättigheter \(mrinstitutet.se\)](#)

Smer. Ny publicerad konferensrapport från etikpristagarseminarium 27 oktober 2022. [Etik i hälso- och sjukvårdens styrning – dilemman och möjligheter, 2023. \(smer.se\)](#)

"How Materialized Oppression Contributes to Bioethics". April issue (cover art by SoYoung Kwon). [The American Journal of Bioethics | Taylor & Francis Online \(tandfonline.com\)](#)

Abortion. Liz Borkowski, Julia Strasser. About an April 7 decision by federal Judge Matthew Kacsmaryk. [A Bad Medication Abortion Decision Threatens the Future Availability of Drugs in the U.S. - Scientific American](#)

Too many doctors have suspended their professional judgment. [What America has got wrong about gender medicine | The Economist](#)

Lewis, A. et al. *Ethics Along the Continuum of Research Involving Persons with Disorders of Consciousness*. Neurocrit Care (2023). <https://doi.org/10.1007/s12028-023-01708-2>

Clement D. Lee et al. *Discharging Patients against Medical Advice*. N Engl J Med 2023; 388:1230-1232. <https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMclde2210118>

Peter Lee et al. *Benefits, Limits, and Risks of GPT-4 as an AI Chatbot for Medicine*. New England Journal of Medicine. <https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMr2214184>

UKCEN Conference 23 June. Bristol. *How should we understand the “best interests” of an incapacitated child or adult patient? Who should inform and make best interest’s decisions?* [UKCEN 21st Annual Conference - Institute of Medical Ethics \(ime-uk.org\)](#)

7–8 juni. [Karolinska Institutet Medical Ethics Conference 2023 | Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

Vecka 14

Frankrike. Fin de vie. Euthanasie. Suicide assisté. 1. Résultats de la consultation du Conseil national de l’Ordre des médecins sur la fin de vie (1/4): [Fin de vie et rôle du médecin \(conseil-national.medecin.fr\)](#) 2. Rapport de la Convention Nationale sur la Fin de Vie (3/4): [CCFV Rapportfinal.pdf \(lecese.fr\)](#) Synthèse: [CCFV Synthèse.pdf \(lecese.fr\)](#)

Nytt. Regeringen. 1. [Språkrav för personal i äldreomsorgen - Regeringen.se](#) 2. [Hälso- och sjukvårdens förmåga att hantera masskadehändelser ska stärkas - Regeringen.se](#) 3. [Mer hälsodata ska samlas in för att stärka sjukvården - Regeringen.se](#)

Delrapport. *God och nära vård. Ordnat för omställning? | Vård- och omsorgsanalys (vardanalys.se)*

Läs mer: [Kompetensförsörjningen en utmaning i omställningen till god och nära vård - Svenska Läkaresällskapet \(sls.se\)](#)

Sven-Eric Söder. Replik (28/3). Spermadonation. [”En donator kan ge upphov till över 100 barn i olika länder” - DN.SE](#)

Erik Mägi. Slut replik (1/4). Surrogatmoderskap. [Ta avstånd från kommersiella surrogatarrangemang, skriver Erik Mägi | SvD Debatt](#)

Bergströms principfall om frivillig dödshjälp upp i Förvaltningsrätten. [”Läkaren Staffan Bergström behandlas med maktens arrogans” - DN.SE](#)

Logopedförbundet och Sveriges arbetsterapeuter och en rad patientorganisationer: [Rätten till kognitions- och kommunikationshjälpmedel måste säkerställas - Altinget: Omsorg](#)

Nicklas Mårtensson, Anna Felländer: [Varning för AI som diskriminerar människor med funktionsnedsättning - Altinget: Civilsamhälle](#)

Anna Davour: ["Det som skrämmer mest är att AI lär sig social manipulation" | Forskning & Framsteg \(fof.se\)](#)

Svend Brinkmann. [AI hotar inte vår plats i världen, utan vår förmåga att existera i den - Altinget - Allt om politik: altinget.se](#)

"svårt att till fullo greppa vilka konsekvenser våra handlingar kan komma att få i den digitala miljön". [Marco Tiozzo: Vad är digital etik? – svenskfilosofi.se](#)

Eka Roivainen Oulu University hospital Finland. [I Gave ChatGPT an IQ Test. Here's What I Discovered - Scientific American](#)

Lorenzini, G., Arbelaez Ossa, L., Shaw, D. M., & Elger, B. S. (2023). Artificial intelligence and the doctor–patient relationship expanding the paradigm of shared decision making. *Bioethics*, 1– 6. <https://doi.org/10.1111/bioe.13158>

Summer School. 21 - 23 august 2023. [SSPH+ | Summer School in Public Health | Courses \(ssph-lugano-summerschool.ch\)](#)